

Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta

Päätöspäivämäärä 13.10.2026

Lahden kaupunki, Elinvoima- ja hyvinvointilautakunta, 13.10.2026

Tietopyyntö ylikapellimestarisopimuksesta

4975/01.01.01.01/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

juristi Anu Valtavaara, p. 044 482 6809

Päätös**Esittelijä**

elinvoimajohtaja Laavi Elina

Päätösehdotus

Lautakunta katsoo, että sopimukseen sisältyvät palkkiotiedot ovat julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaisia ylikapellimestarin liikesalaisuuksia, jotka ovat salassa pidettäviä. Tietoja ei tältä osin anneta tietopyynnön tekijöille.

Samalla lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

■■■■■ ja ■■■■■ ovat tahoillaan tehneet Lahden kaupungille tietopyynnöt, jotka koskevat Lahden kaupungin / kaupunginorkesterin ja ylikapellimestari ■■■■■
Vendittin sopimusta.

Sopimus toimitettiin julkisin osin tietopyyntöjen tekijöille. Toimitetusta sopimusasiakirjasta oli peitetty palkkiotietoja koskevat kohdat. Asiakirjan toimituksen yhteydessä kerrottiin, että palkkiotiedot ovat liikesalaisuuksia, jotka ovat salassa pidettäviä julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla, eikä tätä tietoa asiakirjasta anneta.

Tietopyynnön tekijät ovat kumpikin pyytäneet saada valituskelpoisen päätöksen.

Lahden kaupungin hallintosäännön yleisten määräysten 23 §:n mukaan asiakirjan antamista koskevan päätöksen antaa kyseessä olevasta toiminnasta vastaava kunnallinen toimielin, joka tässä tapauksessa on elinvoima- ja hyvinvointilautakunta.

Sovellettava lainsäädäntö

Viranomaisten toiminnasta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) 1 §:n mukaan viranomaisten asiakirjat ovat julkisia, jollei julkisuuslaissa tai muussa laissa erikseen toisin säädetä. Lain 9 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada tieto viranomaisen asiakirjasta, joka on julkinen.

Julkisuuslain 10 §:n mukaan salassa pidettävästä viranomaisen asiakirjasta tai sen sisällöstä saa antaa tiedon vain, jos niin erikseen julkisuuslaissa säädetään. Kun vain osa asiakirjasta on salassa pidettävä, tieto on annettava asiakirjan julkisesta osasta, jos se on mahdollista niin, ettei salassa pidettävä osa tule tietoon.

Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaan salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja ovat asiakirjat, jotka sisältävät tietoja yksityisestä liikesalaisuudesta tai muusta vastaavasta yksityistä elinkeinotoimintaa koskevasta seikasta, jos tiedon antaminen niistä aiheuttaisi elinkeinonharjoittajalle taloudellista vahinkoa, ja kysymys ei ole kuluttajien terveyden tai ympäristön terveellisyyden suojaamiseksi tai toiminnasta haittaa kärsivien oikeuksien valvomiseksi merkityksellisistä tiedoista tai elinkeinonharjoittajan velvollisuuksia ja niiden hoitamista koskevista tiedoista.

Julkisuuslain esitöiden (HE 30/1998 vp, s. 95) 20 kohtaa koskevissa yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että liikesalaisuudella tarkoitetaan yleensä taloudellisuonteisia, erityisesti kaupankäyntiin liittyviä yrityksen salaisuuksia, teknisiä salaisuuksia sekä niin sanottua "know-how" -tietoa.

Liikesalaisuuslain (595/2018) 2 §:n 1 kohdan mukaan liikesalaisuudella tarkoitetaan tietoa:

- a) joka ei ole kokonaisuutena tai osiensa täsmällisenä kokoonpanona ja yhdistelmänä tällaisia tietoja tavanomaisesti käsitteleville henkilöille yleisesti tunnettua tai helposti selville saatavissa;
- b) jolla a alakohdassa tarkoitetun ominaisuuden vuoksi on taloudellista arvoa elinkeinotoiminnassa; ja
- c) jonka laillinen haltija on ryhtynyt kohtuullisiin toimenpiteisiin sen suojaamiseksi;

Liikesalaisuuslain esitöiden mukaan liikesalaisuuksia voivat olla muun muassa hinnoittelutiedot (HE 49/2018 vp, s. 22).

Ylikapellimestarin ja agentuurin kuuleminen

Ylikapellimestari on kuulemisessaan katsonut, että sopimukseen sisältyvät palkkiotiedot ovat hänen liikesalaisuuksiaan. Hänen mukaansa palkkiot neuvotellaan toimeksiantokohtaisesti eikä niitä julkisteta tai saateta muiden alan toimijoiden tietoon. Palkkiotietojen salassa pysymisellä on hänelle taloudellista merkitystä, koska yksittäisen sopimuksen palkkion julkitulo voisi vaikuttaa hänen neuvotteluasemaansa ja tulevissa toimeksiantoissa neuvoteltavissa olevaan palkkiotasoon. Palkkiotietoja on myös käsitelty luottamuksellisina ja niiden saatavuus on rajattu.

Ylikapellimestarin agentuuri on tukenut tätä arviota kansainvälisen klassisen musiikin alan käytäntöjen näkökulmasta. Agentuurin mukaan kapellimestarien yksittäisiä palkkioita ei lähtökohtaisesti julkaista eikä alalla ole julkista palkkioasteikkoa tai tietokantaa, josta yksittäisen taiteilijan palkkiot olisivat saatavissa. Palkkiot määräytyvät tapauskohtaisissa neuvotteluissa. Agentuurin mukaan yksittäisen palkkiotiedon julkitulo antaisi muille toimeksiantajille ja alan

toimijoille tietoa taiteilijan hinnoittelusta ja markkina-asemasta sekä voisi vaikuttaa hänen asemaansa myöhemmissä palkkioneuvotteluissa.

Kaupunki ottaa ylikapellimestarin ja agentuurin esittämät näkemykset huomioon arvioidessaan tietojen luonnetta ja niiden suojaamiseksi toteutettuja toimenpiteitä. Kuultavien käsitys tiedon liikesalaisuusluonteesta ei kuitenkaan sellaisenaan ratkaise salassapitoa, vaan kaupunki arvioi itsenäisesti julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan ja liikesalaisuuslain 2 §:n perusteella, täyttyvätkö palkkiotietojen osalta liikesalaisuuden ja salassapidon edellytykset.

Ylikapellimestarisopimukseen liittyvien liikesalaisuuksien arviointi

Lähtökohtaisesti kaupungin henkilöstöön kuuluvien työntekijöiden palkkatiedot ovat julkisia. Tässä tapauksessa kyse ei kuitenkaan ole kaupungin palvelussuhteista tai viranhaltija-asemasta, vaan yksittäisen taiteilijan kanssa määräaikaaisesti tehdystä ja konkreettiseen konserttimäärään sidotusta sopimuksesta. Tällaisen sopimuksen ehdot ovat sopimusosapuolten välisten yksilöllisten neuvottelujen tulosta, ja sopimukseen sisältyvät palkkiotiedot ovat luonteeltaan yksityisiä liikesalaisuuksia, joita ei sovelleta kaupungin pysyvän henkilöstön palkkatietojen julkisuusperiaatteisiin.

Liikesalaisuuslain 2 §:n 1 kohdan mukainen arviointi edellyttää, että palkkiotiedoista ei ole kokonaisuutena tai osiensa yhdistelmänä tällaisia tietoja tavanomaisesti käsitteleville alan toimijoille yleisesti tunnettua tai helposti saatavilla olevaa tietoa. Ylikapellimestarin palkkiot määräytyvät yksilöllisesti kunkin neuvottelutilanteen erityispiirteiden perusteella — taiteellisten tavoitteiden, ohjelmistovalintojen ja konkreettisen projektin luonteen mukaan. Ne eivät perustu ennalta määriteltuihin standardihintoihin tai julkisesti tunnettuihin hinnoitteluperusteisiin, vaan ovat jokaisen sopimuksen osalta uudelleen neuvoteltavia. Näin ollen tiedot täyttävät harvinaisuuden ja saatavuuden kriteerin.

Ylikapellimestari on kansainvälistä kapellimestariuraa tekevä taiteilija, jolla on muitakin toimeksiantoja kuin Lahti Sinfonian kanssa tehty sopimus. Palkkioiden julkituleminen aiheuttaa taiteilijalle taloudellista vahinkoa ja haittaa olennaisesti palkkioneuvotteluja muiden orkesterien kanssa. Palkkiotiedoilla on näin ollen merkittävä taloudellinen arvo ylikapellimestarin elinkeinotoiminnassa. Ne ilmaisevat hänen ammatillisen asemansa ja markkina-arvonsa sekä vaikuttavat suoraan hänen kykyihinsä neuvotella tulevista toimeksiannoista.

Helsinki hallinto-oikeus on asiassa H195/2021 todennut, että sovitun palkkion määrän salassapidolla on vieraileville esiintyjille taloudellista arvoa, koska palkkioiden julkitulolla olisi vaikutusta siihen, millaisia palkkioita he kykenevät jatkossa neuvottelemaan. Ratkaisu H195/2021 on verrannollinen tämän tapauksen kanssa: jos palkkiotiedot tulisivat julkisiksi, toimeksiantajat voisivat nojautua aiemmin paljastettuihin tietoihin ja käyttää niitä lähtökohtanaan tulevissa neuvotteluissa. Tämä merkitsevästi kaventaisi ylikapellimestarin neuvotteluvapautta ja estäisi palkkiotason joustavaa määräytymistä taiteellisten ja tuotannollisten olosuhteiden mukaisesti. Neuvotteluvaran menetys edustaa konkreettista taloudellista vahinkoa, joka suoraan heikentäisi hänen tulevien toimeksiantojen kannattavuutta.

Ylikapellimestari on ryhtynyt kohtuullisiin toimenpiteisiin palkkiotietojen suojaamiseksi. Tiedot käsitellään sopimusneuvotteluissa luottamuksellisina ja niitä ei ole julkistettu. Tiedoilla on rajoitettu saatavuus — ne ovat ainoastaan sopimusosapuolten käytössä. Palkkiotietojen luottamuksellinen käsittely vastaa kansainvälisen musiikkitoiminnan vakiintunutta käytäntöä, mikä osoittaa suojaustoimenpiteiden kohtuullisuuden myös alan standardien näkökulmasta.

Edellä todetun perusteella ylikapellimestarin palkkiotiedot täyttävät liikesalaisuuslain 2 §:ssä asetetut vaatimukset: ne eivät ole yleisesti tunnettuja tai helposti saatavilla, niillä on merkittävä taloudellinen arvo, ja niiden suojaamiseksi on

otettu kohtuulliset toimenpiteet. Tiedot ovat siten liikesalaisuuksia julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan merkityksessä ja kuuluvat ehdottoman salassapidon piiriin.

Johtopäätös

Salassa pidettäviä tietoja sisältävä sopimusasiakirja on ollut kokonaisuudessaan lautakunnan jäsenten tutustuttavissa kokousjärjestelmässä. Edellä todetun perusteella sopimuksen palkkiota koskevat tiedot on katsottava ylikapellimestarin liikesalaisuuksiksi, jotka ovat salassa pidettäviä, eikä niitä siten luovuteta tietopyynnön tekijöille. Sopimus on toimitettu tietopyynnön tekijöille julkisilta osin jo aiemmin.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

ote tietopyynnön tekijöille